

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ТЕСЛИЋ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Општинска управа
Одјељење за борачко – инвалидску заштиту

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А

о пословању фонда за рјешавање стамбених питања
борачких категорија општине

Теслић за 2022. godinu

АПРИЛ, 2023. године

УВОД

Претходних година Скупштина општине Теслић је у неколико наврата на својим сједницама разматрала информацију о стамбеној проблематици борацких категорија. Зато смо у Плану и програму рада Скупштине општине за текућу годину кандидовали разматрање Информације о пословању Фонда за рјешавање стамбених питања борацких категорија за 2022. годину, као једног од кључних инструмената који на локалном нивоу дуги низ година рјешава питање стамбене ситуације борацких категорија. Нешто шири увид у ову проблематику, намеће и чињеница, да је од завршетка рата прошло преко двадесет година, и да смо често суочени са невјерицом и разочарењем што санирање посљедица рата тако дуго траје. Међутим, ствари су текле другачије, и сада, сваким даном све више и више, свако ко је на неки начин учествовао у рату, активира неко право из области борацко-инвалидске заштите што изискује већа материјална и финансијска средства из године у годину, а које реално буџет општине Теслић не може пратити.

Морамо напоменути да се кроз Одјељење за борацко – инвалидску заштиту општине Теслић остваре лична и породична права борацких категорија у току године у износу од **8.655.288,88 КМ**, и то само из буџета РС, док се из буџета општине Теслић у претходном периоду за ове категорија становништва годишње издвајало од 200 до 250 хиљада КМ.

Пошто су борацке категорије, углавном дио популације лошијег имовинског и социјалног статуса, може се претпоставити да тај приход од **8.655.288,88 КМ** који долази на општину Теслић на годишњем нивоу, углавном одлази у текућу потрошњу. Тако да се кроз ПДВ, буџету (БиХ ; РС) опет враћа око 17 % тих средстава. Узгред само, можемо претпоставити колико ова средства значе за трговинску и друге дјелатности на подручју општине Теслић.

Претходних година је било уобичајено, да се усвајањем буџета општине планира око 250 хиљада КМ за једнократне новчане помоћи, које се реализују у складу са Одлуком о допунским правима борацких категорија.

Поред тога, била је уобичајена пракса да се до 100 хиљада КМ, планира за стамбене потребе борацких категорија. Тај дио ставке је по правилу, преношен на Општинску борацку организацију, и у складу са Правилником, коришћена су за давање неповратних једнократних средстава и бескаматних кредита породицама погинулих бораца, РВИ и демобилисаним борцима. У току 2022-е године за стамбено збрињавање борацких категорија преко надлежног Одјељења за борацко-инвалидску заштиту из средстава буџета СО-е Теслић **исплаћено је неповратно =54.500,00 КМ за 27 корисника**. Овај вид помоћи у пракси се показао добар начин за санирање крова куће, за изградњу купатила, прикључка воде или струје и за сличне захвате, који помажу да се објект санира и прилагоди за становање.

Остале помоћи, у виду једнократних новчане помоћи корисницима додјељиване су на основу Одлуке о допунским правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца. За ову сврху одобрено је **265.000,00 КМ** и од тога износ од 263.801,00 КМ је реализован. У оквиру ове ставке, позитивно је рјешено 1.109 захтјева у износу од 263.801,00 КМ. Највећи дио средстава исплаћен је у сврху трошкова лијечења, трошкови сахране борацких категорија, трошкови превоза ученика дјеце погинулих бораца и дјеце РВИ од прве до четврте категорије.

Као још један вид помоћи у рјешавању стамбеног питања борацких категорија у општини Теслић је и додјела бескаматних кредита.

У ту сврху, у оквиру Општинске борацке организације 2002. године донешена је одлука о оснивању **Стамбеног фонда солидарности** из кога се врши додјела бескаматних кредитних средстава за индивидуалну стамбену изградњу борацким категоријама са општине Теслић.

ФОНД ЗА РЈЕШАВАЊЕ СТАМБЕНИХ ПИТАЊА БОРАЧКИХ КАТЕГОРИЈА

Буџетска средства општине Теслић која су у периоду од оснивања Фонда 2002. године пребацивана на рачун Општинске борацке организације су највећим дијелом утрошена на додјелу бескаматних кредита, а један мањи дио је издвојен на име неповратних новчаних помоћи за рјешавање стамбене проблематике борацких категорија. Средства су корисницима додјељивана на основу Правилника за рјешавање стамбених питања борацких категорија. Од формирања фонда за рјешавање стамбених питања борацких категорија 2002 до 2022-е године у фонд од стране СО-е Теслић уплаћено је 861.000,00 КМ. Из средстава овог фонда борацким категоријама укупно је исплаћено **3.225.110,00 КМ**. Од тог износа у виду бескаматних кредита исплаћено је 3.116.110,00 КМ за 1624 корисника, а износ од 109.000,00 КМ из средстава овог фонда исплаћен је као безповратна средства за 75 корисника и то у периоду (2003-2006) година. У табели који слиједи приказана јединамика освјежавања Фонда као и пласмана средстава у виду неповратних средстава и бескаматних кредита у периоду од 2002-2022. године:

Табела:1

Год	Уплаћен о у фонд од стране Општине	Пласирана средства		Пласирана средства по категоријама		
		Повратно - неповратно	Износ	ППБ	РВИ	ДБ
2002	111.000,0 0	Повратно	115.700,00	54.400,00	39.300,00	22.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2003	120.000,0 0	Повратно	74.850,00	26.150,00	23.500,00	25.200,00
		Неповратно	29.000,00	9.000,00	12.000,00	8.000,00
2004	100.000,0 0	Повратно	205.400,00	59.000,00	73.000,00	73.400,00
		Неповратно	----	----	----	----
2005	150.000,0 0	Повратно	263.660,00	69.000,00	76.360,00	118.300,00
		Неповратно	30.000,00	5.000,00	1.000,00	24.000,00
2006	170.000,0 0	Повратно	138.000,00	42.000,00	32.000,00	64.000,00
		Неповратно	50.000,00	20.500,00	13.500,00	16.000,00
2007	-----	Повратно	215.000,00	36.500,00	70.000,00	108.500,00
		Неповратно	----	----	----	----
2008	-----	Повратно	201.000,00	6.000,00	35.000,00	160.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2009	50.000,00	Повратно	132.500,00	----	34.500,00	98.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2010	-----	Повратно	224.000,00	----	50.000,00	174.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2011	40.000,00	Повратно	----	----	----	----
		Неповратно	----	----	----	----
2012	-----	Повратно	252.000,00	10.000,00	60.000,00	180.000,00

		Неповратно	----	----	----	----
2013	-----	Повратно	136.000,00	28.000,00	48.000,00	60.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2014	-----	Повратно	----	----	----	----
		Неповратно	----	----	----	----
2015	-----	Повратно	202.000,00	18.000,00	32.000,00	152.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2016	-----	Повратно	106.000,00	8.000,00	12.000,00	86.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2017		Повратно	100.000,00	10.000,00	12.000,00	78.000,00
		Неповратно	----	----	----	-----
2018	10.000,00	Повратно	148.000,00	16.000,00	16.000,00	116.000,00
		Неповратно	----			
2019	20.000,00	Повратно	126.000,00	10.000,00	18.000,00	98.000,00
		Неповратно	-----	-----	----	----
2020	20.000,00	Повратно	150.000,00	---	28.000,00	122.000,00
		Неповратно	----	----	----	----
2021	30.000,00	Повратно	152.00,00	2.000,00	22.000,00	128.000,00
2022	40.000,00	Повратно	176.000,00	-	20.000,00 П.4.000,00	144.000,00 П.8000,00
Укупно	861.000,0 0 КМ	Повратно	3.116.110,00	395.050,00	705.660,00	2.015.400,00
		Неповратно	109.000,00	34.500,00	26.500,00	48.000,00
			3.225.110,00	429.550,00	732.160,00	2.063.400,00

ИЗБОР: Стручна служба ОБО Теслић

Стање средстава стамбеног фонда по изводу бр.60 на дан 01.04.2023. год. износи =87.398,19 КМ.

У току 2022.-е године у просјеку се мјесечно вршио поврат безкаматних кредита у износу од око 12.000,00 КМ.

У складу са Правилником, Комисија за рјешавање стамбених питања борацких категорија именована од стране Начелника општине Теслић расписала је јавни конкурс за додјелу бескаматних кредита за рјешавање стамбених питања. На основу конкурса који је расписан 14.04.2022. године, запримљено је 101 захтијев за додјелу бескаматних кредита и то: ППБ 2, ПУДБ 5, ПУРВИ 3, РВИ 13 и ДМБ 78 захтјева. Првостепена стамбена комисија није извршила бодовање 11 захтјева, и то (ППБ2, РВИ 3, ДМБ 5, ПУРВИ 1) из разлога што су користили неповратна средства за стамбено збрињавање. Примјеном правилника о рјешавању стамбених питања борацких категорија становништва општине Теслић, а по Одлуци Предсједништва Општинске борацке организације усаглашена је расподјела расположивих средстава по категоријама и то: ППБ 5%, ПУДМБ 5%, РВИ 15% и ДМБ 75%. По овом кључу 14.07.2022.године извршена је додјела 50 кредита по 2.000,00 КМ што укупно износи 100.000,00 КМ а колективно потписивање уговора организовано је у сали СПКД „Просвјета“ у Теслићу. У два предмета подносиоци захтјева су одустали од додјеле кредита. До краја 2022.-е године укупно је извршена додјела 88 кредита у износу од 176.000,00 КМ и на тај начин реализована је комплетна ранг листа за додјелу безкаматних кредита. Од овог износа по категоријама средства су исплаћена:

- ПУРВИ 2 у износу..... 4.000,00 км,
- РВИ 10 у износу.....20.000,00 км,
- ДМБ 72 у износу..... 144.000,00 км и
- ПУДМБ 4 у износу.....8.000,00км.

Због израженог проблема са повратом стамбених кредита, а сходно Закључку СО-е Теслић: 01-013-44/13 Предсједништво Општинске борацке организације у предходном периоду предузело је низ административних мјера на уреднијем поврату средстава као што су : достава опомена главним дужницима и њиховим жирантима, достава административне забране послодавцима жираната, достава последњих опомена пред тужбу. У циљу повољније могућности поврата дуга по основу безкаматног кредита донијета је одлука о репограму дуговања. 83 корисника кредита су потписали уговор о репограму по којем је 27 корисника исплатило кредит, седам потписника репограма су умрла, за 47 ових предмета покренут је судски спор, два корисника плаћа повремено.

С обзиром на све до сада предузете мјере у циљу поврата кредитних средстава нису дале очекиване резултате донесен је закључак да се почне са процесом подношења тужбе за случајеве када су исцрпљене све остале могућности наплате ових средстава. Дужници који нису реаговали на позиве да се изврши поврат средстава

стамбеног фонда извршена је достава опомена пред тужбу. Након овог упозорења до сад је покренут поступак подношења тужбе за 52 корисника са укупним износом од 66.614,00 КМ. Од тога броја: због смрти корисника кредита повучено је десет тужби, један корисник је тешко болестан (тумор), десет корисника су исплатила кредит, у четири предмета због промјене адресе становања и немогућности доставе судске поште прекинут је поступак, у једном предмету је пала тужба због застаре, у петнаест предмета након пресуде поднесен је захтјев за извршење, у четири предмета корисници немају никакве приходе и за седам предмета се очекује рочиште код Основног суда у Теслићу.

Почетком марта ове године последња опомена пред тужбу достављена је за још 29 корисника, За све оне који не покажу интересовање за измирење својих обавеза комплетирали ће се тужба. Поступак тужби се води у сарадњи са Правном службом у Одјељењу борачко-инвалидске заштите уз повремено ангажовање адвоката Мирослава Јањића. Подсјећамо да се безкаматни кредити борачким категорија одобравају у појединачном износу од 2.000,00 КМ на 40 мјесеци, а износ мјесечне рате је 50,00КМ.

У прегледу који слиједи приказана је динамика пласмана, поврата и неизмирених обавеза за кредите по годинама додјеле за које је уговору рок поврата истекао:

Године додјеле кредита	Исплаћени износ кредита	До сада враћена средства кредита	Неизмирене обавезе за кредите
2002	115.700,00	101.383,00	14.317,00
2003	74.850,00	69.309,52	5.540,48
2004	205.400,00	184.716,00	20.684,00
2005	263.660,00	238.062,00	25.598,00
2006	138.000,00	118.509,50	19.490,50
2007	215.000,00	183.001,00	31.998,50
2008	201.000,00	149.431,00	51.569,00
2009	132.500,00	104.618,00	27.882,00
2010	224.000,00	188.582,62	35.417,38
2011	-	-	-
2012	250.000,00	201.549,00	48.451,00
2013	136.000,00	113.672,00	22.328,00
2014	-	-	-
2015	202.000,00	177.780,00	24.220,00
2016	106.000,00	88.803,74	17.196,26
2017	100.000,00	90.164,00	9.836,00
2018	148.000,00	130.180,00	17.820,00
2019	126.000,00	102.404,00	23.596,00
УКУПНО	2.638.110,00	2.242.165,88	395.944,12

Напомињемо да је до сада из реда дужника кредита умрло 121 корисник, а остале су обавезе по основу безкаматног кредита у износу од 134.919,00 КМ.

Закључком Скупштине општине Теслић број: 01-013-44/13 предвиђено је да се из средстава буџета општине предвиђених за рјешавање стамбених потреба борачких категорија измире обавеза по основу кредита умрлих корисника.

По основу поменутог Закључка до сада је из средстава за рјешавање стамбених питања борачких категорија за намирење обавеза по основу кредита умрлих корисника уплаћено у фонд 120.000,00 КМ и то 2018. године 10.000,00 КМ, 2019. године 20.000,00 КМ, 2020. године 20.000,00 КМ, 2021. године 30.000,00 КМ и 2022. године 40.000,00 КМ. Надамо се да ће се сходно наведеном Закључку намирити и остатак дуговања за умрле кориснике који сада износи 14.919,00 КМ, а уплату овог износа у фонд ми очекујемо током ове године.

Материјално стање борачке популације посебно незапослених демобилисаних бораца доводи до тога да на једној страни имамо недостатак средстава за рјешавање стамбених питања борачких категорија а на другој повећан број захтјева за додјелу безкаматних кредита. Услови становања као и грађевинско стање стамбених објеката код већег броја демобилисаних бораца захтијевају извођење одређених радова. Због тога је неопходно стално предузимање мјера за поштовање уговора о додјели средстава безкаматних кредита као и повећавање средстава за ове намјене.

У прилог овим активностима је и Закључак СО-е Теслић број: 01-013-22/16 по којем борци који нису вратили додијењени кредит се сматрају стамбено збринути до момента поврата кредита, тако да не могу учествовати у додјели новчаних средстава за стамбених збрињавање.

Тежња Фонда за стамбено збрињавање, Општинске борачке организације и Одјељења за борачко-инвалидску заштиту је да средства стамбеног фонда као добро осмишљен програм помоћи борачкој популацији општине Теслић учини доступна свим борачким категоријама под истим условима због чега ће се активност око поврата бити настављена и у наредном периоду.

ПРЕДЛАГАЧ:

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

ОБРАЂИВАЧ:

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БОРАЧКО -ИНВАЛИДСКУ ЗАШТИТУ